

Undirsjóvartunnil loysir seg samfelagsbúskaparliga

— um so annar flogvøllur verður bygdur ella ikki, men henda niðurstøða kann tó ikki gerast við líka stórari vissu, sum aðrar niðurstøður í hesari frágreiðing, sigur verkætlanarbólkurin, sum herfyri gav Vinnumálastýrinum sína frágreiðing um fast samband um Vestmannasund

ÓLAVUR Í BEITI

— Um so skuldi verið, at flogvøllur varð bygdur aðrastaðni í landinum, og hesin varð nýttur til alla uttanríkisferðslu, hevði hetta broytt fortreytirnar nakað. Tí er roynt at rokna samfelagsbúskaparliga úrslitið, um so var, at annar flogvøllur varð bygdur 15 ár aftaná, at ein møguligur undirsjóvartunnil varð liðugur.

— Sjálvandi er ringt at meta um avleiðingar fyri ferðsluna, um flogvøllurin varð stongdur. Oivad er ein stórir partur av ferðsluni tengdur at flogvøllinum umframt talið av ferðandi, ið ferðast um flogvøllin.

Lítill ávirkan

— Um ferðslan um Sundið minkar, høvdu útreiðslurnar til ferjur helst minkað nakað, av tí at stóðin á ferjuni kundi verið minni og/ella ferðætlanin verið broytt. Tí eigur eisini at verða roknað við lægri útreiðslum til ferjusigling, um flogvøllur kom aðrastaðni í landinum, sigur verkætlanarbólkurin í sínum metingum í frágreiðingini.

— Útrokningarnar vísa, at hetta bert í minni mun hevði ávirkað høvuðsúrslitið. Samlaða nettoýttan hevði

Sambært frágreiðingini hjá Vinnumálastýrinum, so loysir tað seg at gera ein undirsjóvartunnil - um vit so fáa ein annan flogvøll

enn verið størst fyrri tunnulin uttan bummengar, sjálvt um munurin niður til bummengaalternativini hevði minkað nakað. Hetta av tí, at nyttan av øktari ferðslu hevði verið líka stór sum áður.

Aftaná 15 ár

— Inntøkurnar frá bummskipanini verða ikki nervaðar, um flogvøllur aðrastaðni varð liðugur 15 ár aftaná tað var vorðið landfast, vísir verkætlanarbólkurin á, og eru hesi úrslit fingin út frá teim fortreytum, at norskar royndir við ferðslulopi, har fast samband avloysir ferju, kunnu nýtast í Føroyum.

— Tess skjóttari ein nýggjur flogvøllur verður bygdur, tess meiri minkar samfelagsbúskaparliga íkastið og nyttu-kostnað brókarnir, tí samlaði spardi ferðakostnaðurin og bummengainntøkurnar minka.

Tunnil - annan flogvøll

Men verkætlanarbólkurin vísir staðiliga eisini á, at einki verður sagt um, hvussu væl ein undirsjóvartunnil loysir seg í mun til at byggja ein flogvøll aðrastaðni.

— Tað er møguligt, at nyttan av einum nýggjum flogvølli hevði verið størri, og at almenni peningurin tí fyrst og fremst átti at verið

nýttur til hesa verkætlan.

— Niðurstøðan í hesi kanning er bert, at fløga í undirsjóvartunnil helst loysir seg samfelagsbúskaparliga, um so annar flogvøllur verður bygdur ella ikki. Henda niðurstøða kann tó ikki gerast við líka stórari vissu, sum aðrar niðurstøður í frágreiðingini, og er orsøkin fyrst og fremst, at tað er ógvuliga óvist hvussu stórir partur av ferðsluni um Vestmannasund er tengdur at flogvøllinum, vísir verkætlanarbólkurin á í hesum brotinum í frágreiðingini um flogvøllin í Vágum og fast samband.

Tað var í 1994, at ljósleiðarakaðalin kom á land í Tjørnuvík. Í nýggjasta innanhýsis-blaðnum hjá Føroya Tele, Krossfeltið, skrivur Einar Vang um ljósleiðarakaðalin

Cantat-3 - ljósleiðarasamband við umheimin

Í 1994 kom tann sokallaði Cantat-3 kaðalin á land í Tjørnuvík. Cantat-3 er ein sjókaðal við ljósleiðarum (fiprum), sum liggur millum Canada, Ísland, Føroyar, Ongland, Danmark og Týskland. Orsøkin til, at kaðalin kemur í land í Tjørnuvík er, at Cantat-3 høvuðskaðalin liggur norðan fyri Føroyar, og var stytta leið at taka hann í upp har.

Føroya Tele hevur bert beinleiðis telefonsamband við Danmark, t. v. s. um vit tosa í telefon við umheimin. sp er ta- aet'oi, vegos Dam,arlø Ta- eri tveor vegir, vit hava samband við Danmark, annaðhvørt ígjøgnum satelitt via Húsareyn ella ígjøgnum Cantat-3 í Tjørnuvík.

Kaðalin, sum kemur í land í Tjørnuvík, er 6,8 cm í diametur, men sjálvar fiprarnar eru bert 0,25 mm, restin er verja, soleiðis at fiskireiðskapur o. a. ikki skal skaða kaðalin.

Við tí framkomnu tøkni hava vit møguleika at koyra 2,5 Gb ígjøgnum hendan sera tunna fipurin. Transmissionsferðin er 2,5 Gb, sum svarar til umleið 30.000 telefonræsir (64kb), sum kunnu nýtast til telefoni ella data. Til vanligja telefonsamrøður verður ein rás brúkt, t. v. s. umleið 30.000 samstundis telefonsamtalur.

Ljósið, sum verður koyrt ígjøgnum ein slíkan fipur, verður dempað spakuliga, tá ið ljósið hevur ferðast umleið 85 km, má tað styrkjast upp, tí eru fleiri styrkjarar á Cantat-3, hesir styrkjarar mugu hava streym, tí liggur ein

streymleiðingur saman við fiprunum í sama sjókaðali. Fyri at vit kunnu veita streym til hesar ljósstyrkjarar, hava vit tveir streymveitingar í Tjørnuvík, har onnur er eyka. Hesir streymveitingar eru tilsamans umleið 2,5 metrar høgur og 4 metrar breiðar.

Til at skilja data (harí telefoni) úr fiprunum í Tjørnuvík, hava vit »muxar«, sum eru fýrir fyri at skilja data úr fiprunum, hesir muxar eru umleið eins stórir og streymveitingarnar. Data, ið vit taka upp í Tjørnuvík, verða so fýrd til Hvnar via tað interna fipurnetið, vit hava í Føroyum.

Meðan hinar Cantat-3 stöðirnar dagligar eru mannaðar, eru vit bert í Tjørnuvík, tá ið okkurt brek er og annars sætta hvønn dag fyri at kanna og goyma allar hendingar á Cantat-3 niður á diskil.

Vit, sum arbeiða í Tjørnuvík, eru Martin Rasmussen, Tórus Jørgensen og Einar Vang frá stöðardeildini í Havn, Sofus Nielsen og Martin Mikkelsen úr Söldarfirði.

Av tí at vit eru so sjáldan í Tjørnuvík, eru vit ikki í so góari venjing, tá ið okkurt skal gerast har. Tá tað ikki bert er okkara uttanlandssamband, sum verður avbrotið, tá ið skeið verður borið at í Tjørnuvík, men eisini sambandið millum hini londini, sum eru knýtt at Cantat-3, er av alstórum týðningi, at rætt verður borið at, tá ið arbeiðt verður har.

Talva 7: Endaligt úrslit av kostnað-nýttu kanning. Broytingar í mun til alternativ 0. (Míó. kr.)

Avleiðing	Alternativ 1: Tvær ferjur	Alternativ 2a: Tunnil u. bunn	Alternativ 2b: Tunnil v. bunn	Alternativ 2c: Tunnil v. bunn
Tiðarkostnaður	16,0	102,2	108,4	107,2
Variabul akfarskostnaður	0,0	-3,5	5,7	4,3
Fastur akfarskostnaður	2,3	13,0	14,7	14,4
Nýttan av øktari ferðslu	0,5	121,5	53,7	75,2
Förðingarkostnaður	21,4	46,4	50,6	49,0
A: Sum nytta	40,2	279,7	233,0	250,1
Tunnilsiløga	0,0	227,8	229,9	229,9
Tunnilsrakstur	0,0	51,2	51,2	51,2
Ferjuiløga	15,6	-31,9	-31,9	-31,9
Ferjurakstur	55,2	-144,0	-144,0	-144,0
Bummskipan, rakstur	0,0	0,0	36,1	36,1
B: Sum fløga og rakstur	70,7	103,0	141,2	141,2
C: Netto nytta (A-B)	-30,5	176,7	91,8	108,9
D: Almennar netto-útreiðslur av verkætlan	70,7	318,4	177,2	244,0
E: Nyttu-kostnaður	-0,43	0,55	0,52	0,45